

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
VƏKİLLƏR KOLLEGİYASININ
RƏYASƏT HEYƏTİ**

**BOARD OF THE
BAR ASSOCIATION OF THE
REPUBLIC OF AZERBAIJAN**

Ceyhun Hacıbəyli küç. 100, AZ1007, Bakı, Azərbaycan. Tel: 012 594 14 95, E-mail: office@barassociation.az

“01” Dekabr 2020

№ 1124

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
VƏKİLLƏR KOLLEGİYASININ
DÜNYADAKI HƏMKARLARINA MÜRACİƏTİ**

Hörmətli Həmkarlar,

1991-ci ilin sonlarında Sovet İttifaqının süqutundan və Ermənistan və Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə müstəqilliyinin tanınmasından az sonra Ermənistan tərəfindən Azərbaycana qarşı hərbi əməliyyatlar və hücumlar daha da intensiv xarakter aldı. Ermənistan Azərbaycana qarşı müharibəni başlamış, güc tətbiq etməklə Dağlıq Qarabağ və ona bitişik yeddi rayon da daxil olmaqla, bir sıra əraziləri işğal etmiş, bir milyona qədər insanı öz dədə-baba yurdlarından didərgin salmaqla¹ işğal edilmiş ərazilərdə etnik təmizləmə siyasəti həyata keçirmiş, münaqişə dövründə digər ciddi cinayətlər törətmiş və Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində separatçı qurum yaratmışdır.

Ötən 27 il müddətində atəşkəs rejimi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən dəfələrlə pozulmuş, işğal edilmiş ərazilərdən atılan atəşlər nəticəsində onlarla dinc sakin, o cümlədən biri cəmi iki yaşlı olmaqla uşaqlar həlak olmuşlar.²

Nikol Paşinyanın baş nazir postuna gəlməsindən sonra Ermənistan münaqişənin həlli ilə bağlı daha aqressiv mövqe sərgiləməyə başlamışdır. Nikol Paşinyanın “Dağlıq Qarabağ Ermənistandır” kimi bəyanatlar verməsi, Dağlıq Qarabağda və işğal edilmiş digər ərazilərdə hərbi təlimlər təşkil etməksi və həyat yoldaşı ilə birlikdə onlara qatılmaqsı münaqişənin həlli ilə bağlı danışıqlar prosesinə ciddi zərbə vurmuşdur.³

¹ [I-42864.pdf \(anl.az\)](#)

² <https://www.bbc.com/news/world-europe-40504373>

³ <https://jam-news.net/nagorno-karabakh-protest-inauguration-president-armenian-leadership/>

27 sentyabr 2020-ci il tarixində Ermənistan silahlı qüvvələri atəşkəsi pozaraq Azərbaycan Respublikasının yeni ərazilərini işğal etməyə cəhd etmiş və bunun nəticəsində iki ölkənin silahlı qüvvələri arasında hərbi toqquşmalar başlamışdır. 10 noyabr 2020-ci il tarixində münaqişə tərəfləri və Rusiya Federasiyası arasında 3 tərəfli bəyanatın⁴ imzalanması ilə tərəflər arasında olan hərbi əməliyyatlar Azərbaycan Ordusunun parlaq qələbəsi ilə bitmişdir.

Həmçinin nəzərinizə çatdırmaq istərdim ki, tarixən qonşu dövlətlərə qarşı məkrli ərazi iddialarını gerçəkləşdirmək, “Böyük Ermənistan” yaratmaq xülyası ilə yaşayan erməni millətçiləri bütövlükdə bəşəriyyətə və insanlığa qarşı yönəlmiş soyqırım və terror siyasəti həyata keçirmiş, dəhşətli cinayətlərə əl atmışlar. Onlar təkcə insanlara yönələn və xüsusi qəddarlığı ilə seçilən cinayətlərdən başqa, qədim və tarixi əhəmiyyətə malik abidələrə qarşı da özünəməxsus “soyqırım” törətmişlər.

Erməni işğalçıları tərəfindən talan edilmiş regionun muzeylərində Azərbaycan xalqının tarixi və mədəniyyəti ilə bağlı qiymətli əşyalar, rəssamlıq və mədəniyyət əsərləri, dünya şöhrətli xalçalar, Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin xatirə əşyaları və digər qiymətli materiallar toplanmışdı. İşğal olunmuş ərazilərdə Azərbaycanın mədəni irsini təşkil edən mədəniyyət obyektləri xüsusi qəddarlıqla məhv edilmişdir. Ələ keçirdikləri ərazilərdə 12 muzey, 6 rəsm qalereyası, tarixi əhəmiyyətli 9 saray qarət edilmiş və yandırılmışdır. Nadir tarixi əhəmiyyətli 40 min muzey sərvəti və eksponatı talan olunmuşdur. İşğal olunmuş ərazilərdə qalan 152 ibadət yeri, məbəd, o cümlədən 62 məscid erməni təcavüzünün qurbanına çevrilmişdir. Dağıdılan və yandırılan 927 kitabxanada 4,6 milyon kitab və misilsiz əlyazma nümunələri məhv edilmişdir.^{5 6}

Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərindəki memarlıq abidələrinin bir qisminin erməniləşdirilməsi, digər qisminin vandalizmə uğradılması ciddi təşviş doğurur. Ermənistanın bu hüquqazidd əməlləri nəticəsində işğal altındakı Azərbaycan ərazilərində qalan islam dini abidələri, bağ, park və memarlıq ansamblları ermənilər tərəfindən dağıdılaraq artıq çoxdan tarixə çevrilmişdir. Ermənilər tərəfindən ən çox dağıntılara və tələfata məruz qalan məhz İslam dini abidələri, yəni məscidlər, türbələr, ziyarətgahlar və digər inanc yerləri olub. İşğal olunmuş ərazilərdə qalan İslam dininə aid tarixi abidələrin xüsusi amansızlıqla dağıdılmasının səbəblərindən biri də onların üzərində müsəlman epigrafiyası ilə yazıların olmasıdır. Məhz buna görə bu abidələri erməniləşdirmək və qeyri-Azərbaycan abidələri kimi təqdim etmək mümkün deyil. Elə bu səbəbdən də Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonların ərazilərində rəsmi fəaliyyət göstərmiş 67 məscidin 63-ü tamamilə, 4-ü isə qismən dağıdılaraq yararsız hala salınıb. Yalnız beynəlxalq təşkilatların təzyiqləri nəticəsində Ağdam Cümə məscidini, Şuşa şəhərindəki Aşağı Gövhər Ağa, Yuxarı Gövhər Ağa və Saatlı məscidlərinin divarlarını salamat saxlamaq mümkün olub.⁷

Ermənilər daha bir vandalizm nümunəsi və əxlaqsızlıq nümayiş etdirərək Ağdamda, Zəngilanda, Qubadlıda məscidlərin içərisində ev heyvanları, o cümlədən donuz saxlamaqla azərbaycanlılara və ümumilikdə İslam dünyasına qarşı öz nifrətlərini və təhqiramiz hərəkətlərini nümayiş etdiriblər.⁸

⁴ <https://president.az/articles/45924>

⁵ [Damage to cultural heritage \(mfa.gov.az\)](https://mfa.gov.az/en/foreign-policy/press-releases/2020/11/10/damage-to-cultural-heritage)

⁶ https://www.armenianvandalism.az/az_general.html

⁷ https://azertag.az/xeber/Dunya_ictimaiyyeti_Ermenistanin_tarixi_ve_dini_abidelerimizin_mehvine_yonelmis_terror_siyasetini_keskin_sekilde_pislem_elidir-1651089

⁸ <http://azeridaily.com/reality/59123>

Prezident İlham Əliyev “France 24” televiziya kanalına müsahibəsində bu məsələyə toxunmuş və bildirmişdir ki, “Onlar orada donuz saxlayırlar və bununla təkcə bizim deyil, bütün müsəlmanların hisslərini təhqir edirlər”.⁹

Müharibə dövründə mədəni mülkiyyətin mühafizəsi məsələləri, əsas etibarilə, xüsusi beynəlxalq sazişlə “Silahlı münaqişə zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması haqqında” 1954-cü il Haaqa Konvensiyası ilə nizama salınır və 60-dan çox ölkə bu Konvensiyanın iştirakçısıdır. Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərində erməni işğalçıları tərəfindən tarix və mədəniyyət abidələrimizin dağıdılması və qəsdən korlanması həmin konvensiyaya, eləcə də “Arxeoloji irsin mühafizəsi haqqında” 1992-ci il Avropa Konvensiyasına¹⁰ və “Ümumdünya mədəni və təbii irsin mühafizəsi haqqında” UNESCO-nun 1972-ci il Konvensiyasına¹¹ ziddir.

Vandalizm aktları birmənalı şəkildə beynəlxalq qanunlar və konvensiyalarda yolverilməz hesab edilir. 1954-cü ildə Haaqada qəbul edilmiş “Silahlı münaqişələr zamanı mədəni abidələrin qorunmasına dair Konvensiya” müharibə dövründə mədəni mülkiyyətin qorunmasına həsr olunmuş ilk beynəlxalq müqavilədir. Bu Konvensiyaya əsasən hücum edən tərəfin mədəni mülkiyyətə hörmət edib qorumaqla yanaşı, həm də işğal edilmiş ərazilərdə bu mülkiyyətin oğurlanmasının qarşısının alınması istiqamətində konstruktiv addımlar atmaq öhdəliyi var. Qeyd etmək lazımdır ki, Ermənistanın vandalizm əməlləri 1954-cü ildə qəbul olunmuş Silahlı münaqişələr zamanı mədəni və təbii irsin qorunması haqqında Haaqa Konvensiyasını və 1999-cu ildə bu konvensiyaya əlavə edilmiş İkinci Protokolun kobud şəkildə pozulmasıdır. Bu protokolun 9-cu maddəsində¹² işğalçı tərəfin üzərinə işğal olunmuş ərazilərdə mədəni sərvət və antik əşyalarla ticarətin, onların qaçaqmalçılığının qarşısını almaq, mədəni, tarixi, habelə elmi abidələrin və xüsusiyyətlərinin sistematik olaraq və ya qəsdən dəyişdirilməsini qadağan etmək öhdəliyi qoyulur. Konvensiya hərbi münaqişələr zamanı hər bir dövlətin öz ərazisində və rəqib tərəfin ərazisində yerləşən mədəni dəyərlərin qorunması, arxitektura, incəsənət, tarixi abidələr, arxeoloji qazıntılar kimi daşınan və daşınmaz mədəni dəyərlərin müdafiə edilməsini iştirakçı dövlətlərin qarşısında vəzifə kimi qoyur.¹³ Haaqa Konvensiyasına konvensiyanın tətbiq edilməsi qaydalarını müəyyən edən icraedici rəqlament və işğal edilmiş ərazilərdən mədəni dəyərlərin çıxarılmasını qadağan edən protokol qəbul edilmişdir.

Konvensiyaya üzv dövlətlər “mədəni mülkiyyətə qarşı yönəlmiş vandalizm aktlarını qadağan etmək, qarşısını almaq və zərurət yaranarsa, mədəni mülkiyyətə qarşı yönəlmiş oğurluq, qarət və qanunsuz mənimsənilmənin istənilən formasına son qoymaq” barəsində razılığa gəliblər.¹⁴

1954-cü il Haaqa Konvensiyasına 1999-cu ildə qəbul edilmiş İkinci Protokol silahlı münaqişələr zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması dairəsini daha da genişləndirdi. Xüsusilə Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğalı kontekstində, Protokolun 9-cu bəndi işğalda iştirak edən tərəfin “işğal edilmiş ərazilərə münasibətdə” mədəni mülkiyyətin, istənilən arxeoloji qazıntı nümunəsinin qanunsuz ticarəti, bu ərazilərdən çıxarılması, abidələrin mədəni, tarixi-elmi sübut xüsusiyyətinin dəyişdirilməsi və ya dağıdılmasının qadağan etməsini, eləcə də qarşısının alınmasını təsbit edir.

⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=vUhXEJ0RLu4>

¹⁰ <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007bd25>

¹¹ <https://whc.unesco.org/en/conventiontext/>

¹² http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=15207&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

¹³ http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=13637&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

¹⁴ http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=13637&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Eyni zamanda, “Mədəni dəyərlərin qeyri-qanuni yolla gətirilməsinin, aparılmasının və mülkiyyət hüququnun verilməsinin qadağan edilməsi və qarşısının alınmasına yönəlmiş tədbirlər haqqında” 1970-ci il Paris Konvensiyası və “Oğurlanmış və qeyri-qanuni yolla ölkədən çıxarılmış mədəni dəyərlər haqqında” 1995-ci il Konvensiyasında təsbit edilən müddəalara əsasən silahlı münaqişələr zamanı mədəni sərvətlərə və mədəni irsə qarşı qanunsuz əməllər beynəlxalq cinayət qanunvericiliyinə əsasən hərbi cinayət hesab olunur. Ermənistan beynəlxalq təsisatların üzvü olaraq Azərbaycanın dini və mədəni irsinə qarşı işğal olunmuş ərazilərdə törədilmiş vandalizm aktlarına görə məsuliyyət daşıyır.

Qeyd etmək istərdim ki, ermənilər mədəni abidələrimizə qarşı törətdikləri “terror”la yanaşı Azərbaycan ərazilərində ekoloji terrorlar da törətmişlər. Belə ki, Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan rəhbərlərinin imzaladıqları 10 noyabr tarixli 3 tərəfli bəyanata əsasən, ermənilər Azərbaycan Respublikasının Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarını geri qaytarmağı öhdəlik kimi öz üzərlərinə götürmüşlər.¹⁵

Ağdamda qanunsuz məskunlaşan ermənilər bəyanata uyğun olaraq oranı tərk edərkən mağaza və evləri yandırırtdılar.^{16 17} Bununlada öz barbarlıqlarını bir daha sübut etmişlər.

Həmçinin, Azərbaycan noyabrın 15-də nəzarətə almalı olduğu Kəlbəcər rayonundan ermənilərin çıxması müddətini 10 gün artırdığı halda, ermənilər burada da evləri və meşələri yandıraraq ekoloji terror törətmişlər.^{18 19 20 21} Bu da öz növbəsində BMT-nin bir sıra konvensiyalarına ziddir.

Smoke rises from a burning house as cars and trucks stuck in a huge traffic jam climbing along the road from Kalbajar leaving the separatist region of Nagorno-Karabakh to Armenia. AP

Ekoloji terror (ermənilərin evləri yandırması) ²²

¹⁵ <http://kremlin.ru/events/president/news/64384>

¹⁶ https://www.youtube.com/watch?v=Avl0mSLpZGI&feature=emb_title

¹⁷ [Villagers burn Karabakh houses ahead of Azerbaijan takeover \(opoyi.com\)](https://www.opoyi.com/villagers-burn-Karabakh-houses-ahead-of-Azerbaijan-takeover)

¹⁸ [Azerbaijan delays takeover, denounces fleeing Armenians \(smh.com.au\)](https://www.smh.com.au/azerbaijan-delays-takeover-denounces-fleeing-armenians)

¹⁹ [Azerbaijan delays takeover of Nagorno-Karabakh, denounces fleeing Armenians for burning houses | FR24 News English](https://www.fr24.com/news/azerbaijan-delays-takeover-of-nagorno-karabakh-denounces-fleeing-armenians-for-burning-houses)

²⁰ <https://apnews.com/article/azerbaijan-armenia-de83aa9dae982b8bda76a4c370d8af09>

²¹ <https://vestikavkaza.ru/analytics/armanskij-vandalizm-v-kelbadzarskom-raione-azerbajdzana-porazil-mir.html>

²² <https://www.smh.com.au/world/asia/ecological-terror-azerbaijan-delays-takeover-denounces-fleeing-armenians-20201116-p56eu6.html>

Ermənilər Kəlbəcər və Qubadlı rayonlarını tərk etməmişdən öncə ağacları kəsirlər ²³

Smoke rises from a burning house in an area once occupied by Armenian forces, but soon to be turned over to Azerbaijan,.... [MORE](#)
(Dmitry Lovetsky/AP)

Ermənilər evlərini Azərbaycana təhvil verməkdənsə yandırirlar ²⁴

10 noyabr tarixli 3 tərəfli bəyanatın şərtlərindən biri də Laçın rayonunun 1 dekabr tarixində Azərbaycan Respublikasına geri qaytarılmasıdır.^{25 26} Belə ki, ermənilər Kəlbəcər ərazisində törətdikləri vandalizmi burada da törədirlər. Onlar evləri tərk edərkən evləri yandırirlar.

²³ <https://www.facebook.com/Rezaphotojournalist/posts/210832143747093>

²⁴ <https://www.chicagotribune.com/nation-world/ct-nw-armenia-azerbaijan-nagorno-karabakh-20201114-ol2ospj7uigclqkn5piihaica-story.html>

²⁵ <https://en.president.az/articles/45924>

²⁶ <http://kremlin.ru/events/president/news/64384>

Laçın rayonu Azərbaycana qaytarılma ərəfəsində ^{27 28}

Ermənilərin bu hərəkətləri “Yandırılmış torpaq” taktikasıdır.²⁹ Yandırılmış torpaq taktikaları, dünya tarixində işğalçılar, məsələn, İkinci Dünya Müharibəsi dövründə nasistlər tərəfindən geniş istifadə edilmişdir. Düşməni başının üstündəki damdan məhrum etmək və bütün kəndləri məhv etmək üçün yandırmaq barədə vermaxtın əmri hər kəs tərəfindən bilinir (Paul Karel. Şərq Cəbhəsi "Yanmış Yer". Səhifə 397 - Sənəd 4).

Tarixə üç “hər şey” siyasəti olaraq bilinən yandırılmış torpaq taktikasının varlığı da məlumdur. “Külə döndərmək” strategiyası kimi də adlandırılan üç “hər şey” məfumu “hər şeyi öldür”, “hər şeyi yandır”, “hər şeyi qarət et”i nəzərdə tuturdu. Erməni faşistlərinin “yandırılmış torpaq” siyasəti nəticəsində Azərbaycanın işğal olunmuş yaşayış məntəqələri də xarabalığa, səhra ərazisinə çevrildi. Bu baxımdan, “yandırılmış torpaq” taktikasının 1977-ci il Cenevrə Konvensiyasının 1 sayılı Protokolunun 54-cü maddəsi ilə açıq şəkildə qadağan edildiyi, 55-ci maddənin isə öz növbəsində təbii mühitə zərər verməsini qadağan etdiyi bildirilməlidir.

Erməni vandalizmi və cinayətləri yalnız bunlarla bitmir. Ermənilər tarixən Azərbaycan ərazilərini işğal edərkən burada yaşayan yerli əhaliyə qanlı divan tutmuşlar. Bunlardan ən dəhşətli Xocalı Soyqırımıdır.^{30 31}

1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan hərbi birləşmələri 7 min əhalisi olan Xocalı şəhərində genosid aktı həyata keçirmişdir. Ermənistan hərbi birləşmələrinin şəhərə hücumu zamanı burada yalnız 3 minə yaxın insan qalmışdı. Çünki, mühasirədə qaldığı 4 aydan artıq müddət ərzində blokadada olduğu üçün əhəlinin xeyli hissəsi şəhərdən çıxmaq məcburiyyətində qalmışdı. Xocalı soyqırımı zamanı 613 nəfər, o cümlədən 106 nəfər qadın, 63 azyaşlı uşaq, 70 qoca ödürülmüş, 1000 nəfər müxtəlif yaşlı dinc sakin aldığı güllə yarısından əlil olmuşdur. 8 ailə tamamilə məhv edilmiş, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 nəfər valideynlərindən birini itirmişdir. Faciə baş verən gecə 1275 nəfər dinc sakin girov götürülmüş, onların 150-nin taleyi barədə hələ də məlumat yoxdur.^{32 33 34}

²⁷ <https://ria.ru/20201126/karabakh-1586398156.html>

²⁸ <https://ria.ru/20201126/karabakh-1586398156.html>

²⁹ Villagers burn their houses in Nagorno-Karabakh ahead of Azerbaijan takeover | Al Arabiya English

³⁰ <https://www.hrw.org/reports/1993/WR93/Hsw-07.htm>

³¹ <https://jewishjournal.com/commentary/blogs/237407/arrest-former-armenian-president-kocharyan-khojaly-genocide/>

³² <https://www.aa.com.tr/en/europe/khojaly-genocide-one-of-darkest-pages-in-20th-century-/1744271>

³³ <https://www.bbc.com/news/world-europe-17179904>

³⁴ Qafqazda qətlə, “Human Rights Watch” (keçmiş “Helsinki Watch”) hesabatı, sentyabr 1992-ci il, səhifə 19-24.

Media Guardian
Janice Hadlow's Late Show
The expanding Saturday
Two £6,000 scholarships
Seven pages of jobs **page 25**

Sport
Matthew Engel:
Nigel Mansell's
perfect Sunday
drive **page 18**

Comment
A. S. Byatt:
literature
and libraries
page 23

Profile
Super salesman of the free
market: Will Hutton tracks
Jeffrey Sachs as he takes his
gospel to Moscow **page 21**

40p
Monday
March 2
1992
Published in London
and Manchester

The Guardian

Terrorists plan to blast Ulster on to election agenda

IRA threat to step up bombings

David Sharrock and Owen Bowcott in Belfast

THE IRA announced its third bomb in London within 48 hours yesterday with a warning that it will step up its mainland campaign and blast Northern Ireland on to the political agenda in the run-up to a general election.

The threat came as the weekend's biggest sporting fixture — the Fumblewax League Cup semi-final between Tottenham Hotspur and Nottingham Forest — got under way after being delayed for an hour following the discovery of a bomb on railway tracks close to White Hart Lane stadium, north London.

The Home Secretary, Kenneth Baker, said the sound of bombs would not drown the voice of democracy. "Thirty-five thousand people going to a football match on a Sunday afternoon are not a military or political target," he said.

He later backed a proposal to scrap publication of election candidates' addresses on ballot papers or nomination forms as a security measure.

The Irish prime minister, Albert Reynolds, said he totally rejected the IRA's political claim. Northern Ireland had already been placed at the top of the agenda by him, by John Major, and by political leaders north and south in London.

"There is no need for violence to achieve that," he added.

Police said the small device on the railway tracks was made safe by an explosives officer after it was spotted by a passenger standing on the platform at White Hart Lane station.

The head of Scotland Yard's anti-terrorist squad, Commander George Churchill-Coleman, praised public vigilance in thwarting the attack. "With help from London citizens like this, half the battle is won."

In a statement issued from Dublin, the IRA said: "These attacks signal our determination and resolve to focus the Government's attention on their war in Ireland."

"As they face into a general election, our volunteers will continue to force their occupation of part of our country on to the British political agenda."

The statement reflects republican belief that the political situation in Northern Ireland is highly volatile. With inter-party talks possibly reconvening before the election, Sinn Féin, the political wing of the IRA, has once again been excluded because of its stance on violence.

The apparent strengthening of the Dublin-London axis, in the close working relationship between Mr Major and Mr Reynolds, has led many people to believe that some new government initiative on Northern Ireland may be in the offing.

Yesterday's bomb was the only one of the three not to detonate. On Friday, a device containing 2lbs of Semtex went off in a public toilet at London Bridge railway station, injuring 28 people, four seriously. On Saturday night a similar device slung by a woman passer-by outside the Crown Prosecution Services offices in High Holborn in central London.

The weekend's events have fuelled arguments about IRA policy on civilian targets. The police claim the IRA has switched its tactics to maintaining or killing innocent civilians.

Commander Churchill-Coleman called Friday's bombing "a callous act designed to kill".

The warning, given in code to a

television station, had been vague and too late to do anything but cause confusion.

But the IRA accused last night's "mischievous" in claiming the bomb was meant to kill. The three last bombs are in line with the campaign the IRA has been waging in Belfast, with the primary intention to cause chaos and weary the security forces and the public.

Mr Baker seemed to disagree with the police analysis in a television interview yesterday, from the Tottenham Hotspur when he said the IRA's tactics were to cause disruption.

Security alerts which postponed London's West End Saturday are a routine part of life in Belfast. A bomb at Clarendon Road last December was estimated to have cost million in disruption.

The plan to stop publication of election candidates' addresses would require amendment to the Representation of the People Act.

Mr Baker said: "I have a clear advice that terrorists should be denied any access to information of the sort — trust there will be all-party support for this measure."

A Labour spokesman said measures need to be brought forward, then we will not stand in the way."

A suspect package in a telephone booth near High Holborn Underground station in London was exploded bomb disposal experts last night. Police said later it was thought to have been a bomb.

In Dublin, police were questioning two men early today after eight pistols, a shotgun and IRA manuals were found.

Free press must meet UDA, **page 5**

Survivors tell of killings by Armenians in Azerbaijan enclave

@karabaghtruths

New wounds... An Azeri refugee from the town of Khojali in Nagorno-Karabakh tears her face in grief. Her family was killed in a slaughter which the survivors say was carried out by Armenians. Reports, page 6. PHOTOGRAPH: FREDERIQUE LENSAGNE

News in brief

Power deal' talk

Labour and Liberal Democrats have begun quietly circling one another over the ways they might co-operate in the event of a hung parliament. **Page 24**

ing towards judgment
employment, up by 1 million a year, will be harder for rise to defend in this general election than in 1982 or 1987. But does this mean in Conservative margins? **Page 4**

possessions concern
are being repossessed unnecessarily because mortgage lenders are failing to help borrowers in trouble. **Page 24**

anceil dominates
led Mansell led from start to finish in the South African and Prix, the first race of the 2 Formula One campaign. **Page 18**

ony in the slot
this Hall is preparing to air its rail system to private in operation to increase use of income by allocating bus-ness. **Page 11**

schools radio 'at risk'
the BBC is considering internal recommendations that Radio 5 be scrapped in its present form if live schools radio be ended. **Page 11**

campaigners' outrage
environmentalists are outraged at a court quashed a jail sentence on the cattle rancher charged with planning the murder of a woman. **Page 34**

inside

Reviews	25-26
Editorial	26-27
Environment	28-29
Local News	11-13
Home News	2-5
International News	6, 8, 9
Life & Death	20-21
History	32
Style	21
Arts & Leisure	14-16
Science	30
And finally	36
Other	35

Car sales boost and lottery on Budget agenda

Alex Brummer and Simon Bravin

A Nusing of taxes on new cars and a lottery designed to raise funds for the arts and environmental projects are high on the agenda of

Under the scheme — which could raise £1 billion for spending on the arts, sport, environmental projects and charities — each lottery ticket might include a small surcharge which would make up for any drop in football pools tax revenue.

The case to help the bele-

Cash lost in ivory sting

Paul Brown Environment Correspondent

A RHINO HORN and ivory trading "ring" run from London by ex-SAS men to trap smugglers has collapsed amid allegations of fraud.

Prince Bernhard of the Netherlands, a former president of the World Wildlife Fund for Nature, funded the operation with £300,000 obtained from selling a painting, but now more than half the money is missing.

The SAS men were employed

no knowledge of the financial aspects of the operation.

The SAS mercenaries working for KAS Enterprises, whose managing director, Colonel Ian Crooke, won a DSO in the Falklands campaign, spent four years from 1987 in undercover operations in southern Africa.

By 1990, with the operation going wrong, Prince Bernhard complained to the Duke of Edinburgh, president of WWF, that his money was not accounted for. Scotland Yard was called in.

Details of Operation Lock, as it was called, have emerged

uncover their own government's involvement in the illegal trade to finance guerrilla movements destabilising neighbouring states.

The papers are embarrassing to South Africa and other states named as tolerating smuggling in their efforts to remove protection from the elephant and restart international ivory trading. If the ban is lifted at the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Flora and Fauna (CITES) meeting starting today in Japan these countries will see big in-

THE OPEN BUSINESS SCHOOL
Certificate • Diploma • MBA

BE A MORE

Los Angeles Times

@karabagtruths

CIRCULATION:
1,242,864 DAILY / 1,576,425 SUNDAY

THURSDAY, MARCH 5, 1992
COPYRIGHT 1992 THE TIMES MIRROR COMPANY CCV 132 PAGES

DAILY 35¢
DESIGNATED AREAS HIGHER

COLUMN ONE

Vietnam's Hold on America

■ Even after a generation, the emotional baggage of the war has not been set aside. The presidential race has released old demons.

When people speak to you about a preventive war, you tell them to go and fight it. After my experience, I have come to hate war. War settles nothing.

—Dwight D. Eisenhower

By DAVID LAMB
TIMES STAFF WRITER

WASHINGTON—Seventeen years after the last helicopter lifted off from the roof of the U.S. Embassy in Saigon, the Vietnam War still plays games with our national psyche, opening wounds we thought were healed and forcing us to re-examine all that we tried to forget.

For a generation of Americans—including the 3 million men who went to Indochina and the 13 million others who were eligible to go but did not—Vietnam was not a country as much as a state of mind. It was where our childhood ended and the long, dark shadows of the Ashau Valley began.

No conflict in our history lasted as long; only the Civil War was as divisive. And, somewhere between Dong Hoi near the DMZ and Ca Mau in the Mekong Delta, the character of an American era was defined. The era challenged the standards of World War II—the yardstick against which we had judged heroism and the rightness of battle for a generation—and turned society topsy-turvy with drugs, free love, political scandals and assassinations, interracial strife, protest demonstrations and the cry, "Hell, no! We won't go!"

Just when we thought the emotional statute of limitations had finally run out on Vietnam, as President Bush told us it had in his inaugural address, just when we thought our flash victory in Operation Desert Storm had buried lingering doubts about national resolve, out of the closet again pops the specter of Vietnam—this time to haunt the presidential aspirations of Arkansas Gov. Bill Clinton.

If the war was so unpopular, if it was a misadventure, as is now widely believed, why should Clinton be penalized for deciding, as an anguished young man, not to rush off to the jungles of Vietnam? After all, John Wayne—deferred from the World War II draft because of

Echoes of Tragedy

Relatives weep over the grave of a man who was among those killed in Khojaly, the town in the disputed Nagorno-Karabakh region that was stormed by Armenian militants last week. A4

Algerian Court Outlaws Islamic Political Party

By KIM MURPHY
TIMES STAFF WRITER

CAIRO—Algeria's experiment with Islamic politics officially ended Wednesday when an administrative court banned the Islamic Salvation Front, the first Muslim fundamentalist political party ever legalized in the Arab world.

The administrative tribunal of Algiers accepted the new military-backed government's argument that the party had pursued "subversive activities whose objectives imperiled public order and the institutions of the state."

The Islamic Front has a week to appeal the ruling to Algeria's Supreme Court. But in a communique issued before the court decision, the front warned that any action to ban its operations would "drive the country toward an uncertain future" and force the public "to find other means of combatting oppression and realizing their aspirations."

"Whatever the judicial situation, the [Islamic Front] remains a legitimate Islamic political party, for it is in the prisons, the living rooms,

Kerrey Ready to End Campaign for White House

By JONATHAN PETERSON
TIMES STAFF WRITER

WASHINGTON—Nebraska Sen. Bob Kerrey, the war hero whose bid for the presidency had initially sparked sky-high expectations, abruptly called off a campaign trip to Miami on Wednesday, ready to abandon his uphill quest for the Democratic nomination.

Kerrey scheduled a press conference today to announce his decision. But as he spent the day conferring with friends and colleagues at the Capitol, the direction of his thinking was apparent. Please see KERREY, A15

Infertility Doctor Is Found Guilty of Fraud, Perjury

By MARLENE CIMONS
TIMES STAFF WRITER

Tsongas-Clinton Rivalry Heads to Duel in Florida

By CATHLEEN DECKER
and PAUL RICHTER
TIMES STAFF WRITERS

MIAMI—Arkansas Gov. Bill Clinton campaigned through Florida on Wednesday, seeking to persuade voters that former Massachusetts Sen. Paul E. Tsongas stands too far to the right on economic issues. Tsongas, who ended his day in the state, said he plans to concentrate on getting better known among the South's black and lower-middle-class voters.

Strategists for the two front-runners for the Democratic presidential nomination believe Florida, with its diverse population and unique mixture of Southern and non-Southern elements, is shaping up as the main battleground among the 11 states voting in next week's Super Tuesday slate of primaries and caucuses.

Former California Gov. Edmund G. (Jerry) Brown Jr., meanwhile, embarked on a campaign swing through Arizona, Nevada and Texas seeking to capitalize on the newfound political credibility he

6 Drug Officers Partially Cleared

■ Scandal: Jury acquits 5 deputies, LAPD detective on 13 counts in corruption case. Jurors deadlock on other charges and more deliberations are ordered.

By VICTOR MERINA, TIMES STAFF WRITER

In a startling setback for government prosecutors, six Los Angeles County narcotics officers were acquitted Wednesday on 13 counts of civil rights and theft charges spawned by a federal corruption investigation.

But the jurors told a federal judge that they remained hopelessly deadlocked on the remaining 14 counts against five sheriff's deputies and a Los Angeles police detective who are accused of skimming drug money, beating drug dealers and planting cocaine on suspects.

U.S. District Judge Robert M. Takasugi ordered the jury to resume deliberations but not before announcing the acquittals—which mark the first major court defeat for prosecutors in the 3½-year-old money-skimming investigation known as Operation Big Spender.

Prosecutors previously had obtained 11 convictions, including four guilty pleas from sheriff's deputies, in one of the worst corruption scandals in local law enforcement history.

The current trial, which is in its seventh month, involves members of a joint LAPD-Sheriff's Department anti-drug team, which operated in Southwest Los Angeles in the mid- to late 1980s and had been praised for its effectiveness against drug traffickers.

The narcotics officers later became targets of the Big Spender investigation and were accused of beating drug dealers with fists and flashlights, skimming hundreds of thousands of dollars in drug cash and falsifying police reports.

During the trial, the government found its chief witness contradicted repeatedly by federal agents. The judge moved at one point to declare a mistrial because FBI agents had destroyed some accounts of key interviews. The defense hammered at the credibility of drug dealers who were testifying for the prosecution.

After deliberating for 16 days, Please see DRUG, A20

Bush to Boost Water Flow to State's Farmers

By GLENN F. BUNTING
TIMES STAFF WRITER

WASHINGTON—President Bush today will direct the Interior Department to immediately make available 1 million acre-feet of water to drought-starved farmers in the Central Valley. The Times has learned.

Bush today will also sign emergency drought relief legislation allowing California communities to use federal projects to transfer and store new sources of water, knowledgeable Administration sources said.

The presidential order, to be unveiled in Sacramento, will furnish water to 7,000 Central Valley farmers who last month were told their federal water deliveries would be eliminated following six years of drought. It also will provide 100,000 acre-feet of water to assist federal efforts to save a threatened winter run of chinook salmon in the Sacramento River.

"The Central Valley farmers made this request and the President heard what they were saying," said Steve Goldstein, spokesman for Interior Secretary Manuel Lujan. "We believe this can provide a little more security for their livelihood."

The announcement will be an opportunity for Bush to boost his Please see WATER, A22

Early Primaries Feature Candidate Role Reversals

By RONALD BROWNSTEIN
TIMES POLITICAL WRITER

If anyone wanted to make a movie about the first stages of the 1992 presidential race, the title

role reversal. Buchanan is posting his strong numbers in part by pummeling Bush with the same kind of issues—primarily race and taxes—with which the President

Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyası xarici ölkələrin vəkillər kollegiyalarına və hüquq cəmiyyətlərinə, beynəlxalq təşkilatlara və səfirliklərə müraciət edərək, Ermənistan dövləti tərəfindən törədilən cinayət əməlləri pisləməyə çağırır.

Əlavə olunur: Ermənilər tərəfindən işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində yerləşən tarix və mədəniyyət abidələrinin siyahısı.

Hörmətlə,

Anar Bağırov, h.ü.f.d.

Sədr

Əlavə

Memarlıq abidələri³⁵

Abidənin adı	Tarixi	Yerləşdiyi ünvan
Qutlu Musa oğlu türbəsi	1314-cü il	Ağdam rayonu, Xaçındərbətli kəndi
Gəncəsər monastırı	1216-1238-ci illər	Kəlbəcər rayonu, Vəngli kəndi
Xudavəng monastırı	XIII əsr	Kəlbəcər rayonu, Vəng kəndi
11-tağlı Xudafərin körpüsü	XI—XII əsrlər	Cəbrayıl rayonu, Qumlaq kəndi
15-tağlı Xudafərin körpüsü	XIII əsr	Cəbrayıl rayonu, Qumlaq kəndi
Şuşa Tarix-Memarlıq Qoruğu	XVIII-XIX əsrlər	Şuşa şəhəri

Arxeoloji abidələr³⁶

Abidənin adı	Tarixi	Yerləşdiyi ünvan
Azıx mağara düşərgəsi	Paleolit dövrü	Xocavənd rayonu
Tağlar mağara düşərgəsi	Paleolit dövrü	Xocavənd rayonu
Üzərliktəpə yaşayış yeri	Tunc dövrü	Ağdam-Ağcabədi yolunda, Rəcəb Gözəlov küçəsi
Xocalı kurqanları	Tunc-ilk dəmir dövrü	Xocalı şəhəri
Niftalı kurqanları	Tunc dövrü	Cəbrayıl rayonu

³⁵ <http://www.e-qanun.az/framework/2847>

³⁶ <http://www.e-qanun.az/framework/2847>